

Số: NNHD-05/BTBO/TTUD

Hà Nội, ngày 01 tháng 5 năm 2023

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ
THỜI HẠN THÁNG**

(Từ ngày 01/5/2023 đến ngày 31/5/2023)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 4/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 81-89%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 486-593°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 103-105mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 6-49mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 28-33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 23-25°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Trung Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 1,0-1,5°C. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 30-60%.

Trong tháng 4/2023 đã xảy ra 02 trận dông lốc, mưa đá vào các ngày 03/4 tại xã Tà Rụt, tỉnh Quảng Trị và ngày 21/4 tại thị trấn Lao Bảo, Hướng Hóa, Quảng Trị. Trong tháng 4/2023 đã xuất hiện 04 đợt KKL vào ngày 06/4 sau đó tăng cường vào ngày 08/4, ngày 24/4 và đợt KKL ngày 29/4; trong đó, đợt KKL ngày 29/4 đã có mưa dông diện rộng, cục bộ có nơi mưa to đến rất to, tổng lượng mưa phổ biến từ 20-50mm, có nơi trên 50mm như: Tỉnh Gia (Thanh Hóa) 68mm. Từ ngày 17-24/4 tại khu vực Bắc Trung Bộ xảy ra đợt nắng nóng trên diện rộng; trong đó, đáng lưu ý đây là đợt nắng nóng đặc biệt gay gắt, cũng là đợt nắng nóng diện rộng đầu tiên trong năm 2023 đã xuất hiện nhiều nơi có nhiệt độ cao nhất ngày vượt GTLS trong cùng thời kỳ. Trong tháng 4, khu vực xảy ra 05 đợt mưa diện rộng vào các ngày: 07-09/4, 12-13/4, 15-16/4, 24-15/4 và 29-30/4. *(Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).*

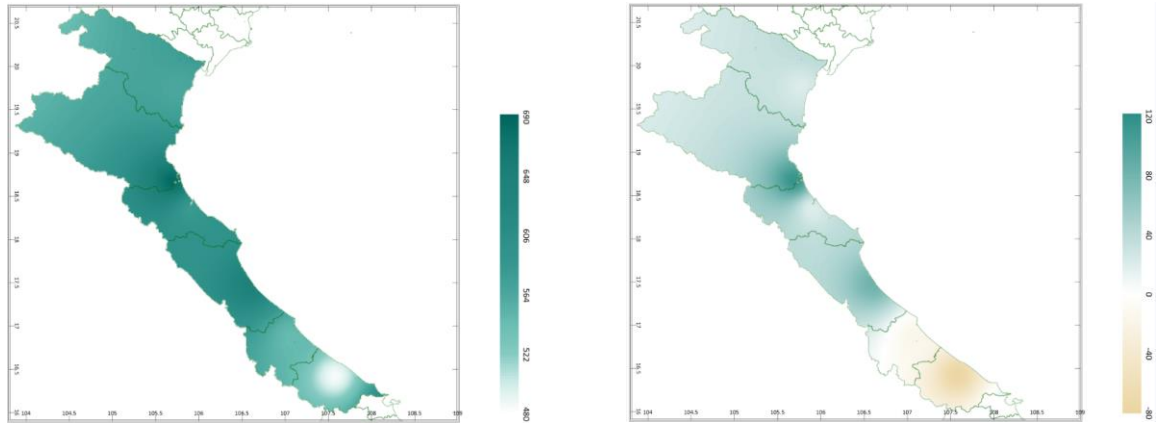
Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-30/04/2023)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 4
Độ ẩm không khí (%)	83-90	82-93	77-86	81-89
Nhiệt độ tối cao (°C)	26-32	29-34	27-33	28-33
Nhiệt độ tối thấp (°C)	22-24	24-25	24-25	23-25
Tích ôn hữu hiệu (°C)	148-192	165-199	175-202	486-593
Mưa hữu hiệu (mm)	0-8	2-37	3-23	6-49
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	34-35	35	34-35	103-105

Trong tháng 4, lúa Đông Xuân trong các giai đoạn làm đòng – trổ bông – chín sữa – chín sấp. Nửa đầu tháng 4, do ảnh hưởng của không khí lạnh khiến cho nền nhiệt độ của khu vực ở mức thấp, thời tiết của khu vực phổ biến nhiều mây, có sương mù, độ ẩm cao đã tạo điều kiện cho nhiều đối tượng sâu bệnh gây hại trên cây lúa phát triển như bệnh đạo ôn lá, bệnh khô vằn, sâu đục thân 2 chấm. Nửa cuối tháng 4, thời tiết của khu vực có nắng nóng đan xen với các đợt mưa rào và dông, đặc biệt có những trận mưa to kèm theo dông lốc (Quảng Trị) đã gây thiệt hại cho một số diện tích lúa trong khu vực; bên cạnh đó, điều kiện thời tiết có nắng – mưa đan xen cũng đã khiến cho nhiều đối tượng sâu bệnh hại trên cây lúa phát triển, trong đó đáng chú ý như sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân 2 chấm, bệnh đạo ôn... đặc biệt là sau các trận mưa dông.

Cây ăn quả có múi trong tháng 4 ở các giai đoạn ra hoa – đậu quả. Trong tháng, nền nhiệt độ của khu vực ở mức thấp do liên tục chịu ảnh hưởng của các đợt không khí lạnh. Thời kỳ nửa đầu tháng, khu vực nhiều mây, sáng sớm có sương mù và sương mù nhẹ rải rác, độ ẩm không khí cao đã tạo điều kiện cho nhiều nấm bệnh trên cây ăn quả có múi phát triển gây ra tình trạng thối hoa, rụng hoa, rụng quả. Nửa cuối tháng, một số nơi trên khu vực xảy ra mưa vừa, mưa to kèm theo dông lốc đã làm gia tăng tình trạng rụng quả trên cây ăn quả có múi. Bệnh thán thư, bệnh đốm nâu, bệnh đốm mỡ, bệnh xì mủ thối trái... là các đối tượng gây hại chủ yếu trên cây ăn quả có múi trong tháng.

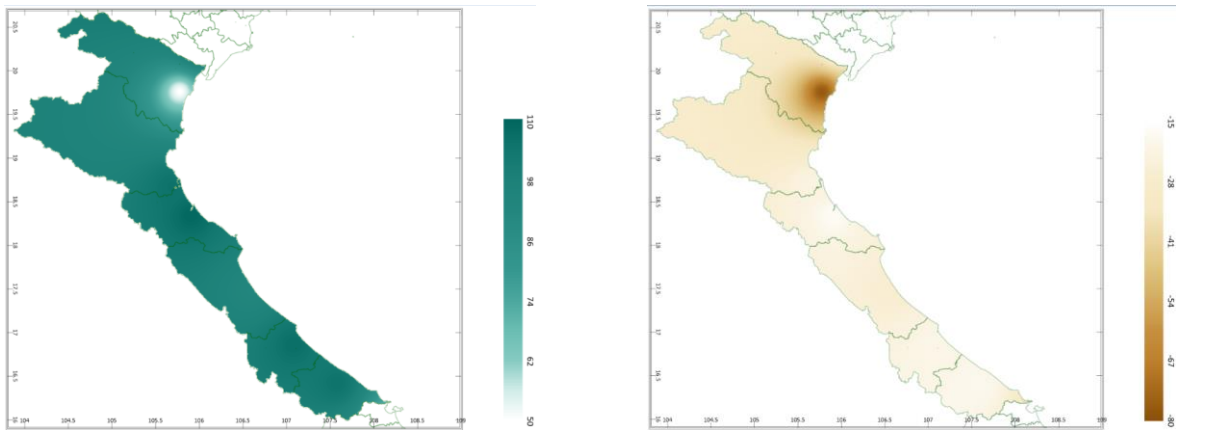
2. Dự báo

a) Tổng tích ôn hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

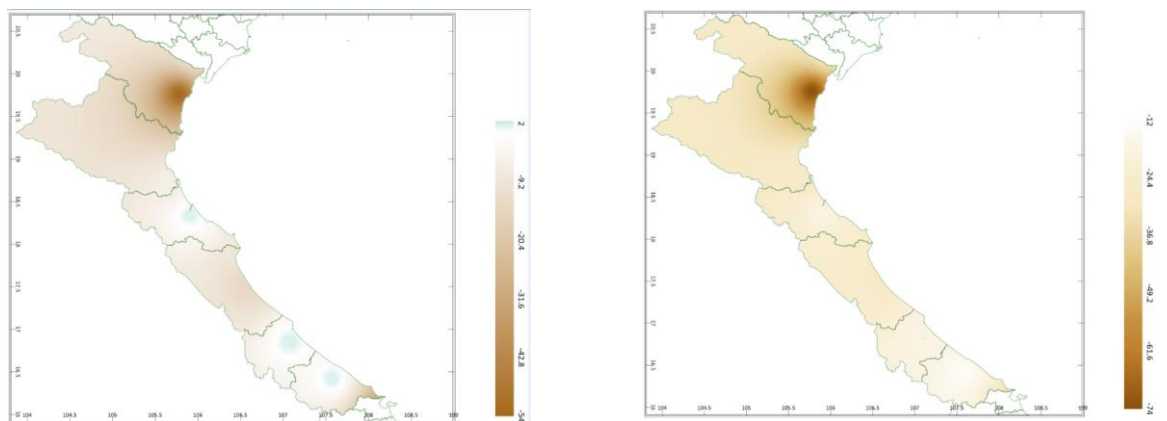
Hình 1: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

a) Cân bằng nước

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 3: Bản đồ cân bằng nước

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 28-37°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 22-27°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 167-229°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 159-216°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 160-239°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) tại các tỉnh Quảng Trị, Thừa Thiên Huế có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 1-78°C; Các vùng còn lại trong khu vực, tổng tích ôn hữu hiệu có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 5-118°C

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 9-35mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 34-37mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 7-36mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu trên toàn khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ có thể lên đến 80mm.

Độ ẩm không khí tháng 5/2023 dao động trong khoảng 75-83%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 101-109mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng ở nhiều nơi không đảm bảo (thiếu hụt có thể lên đến 53% so với nhu cầu), một vài nơi lượng mưa cao hơn so với nhu cầu của cây trồng khoảng 2%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 5
Độ ẩm không khí (%)	76-84	75-84	75-85	75-83
Nhiệt độ tối cao (°C)	28-37	28-35	28-38	28-37
Nhiệt độ tối thấp (°C)	22-27	22-27	22-28	22-27
Tích ôn hữu hiệu (°C)	167-229	159-216	160-239	485-686
Mưa hữu hiệu (mm)	9-35	34-37	7-36	50-109
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	34-36	33-36	34-37	101-109
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	-53 ÷ 2%			

3. Cảnh báo khả năng tác động

Nhiệt độ trung bình tháng 5/2023 tại khu vực Bắc Trung Bộ phổ biến ở mức cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C; TLM tại Thanh Hóa phổ biến ở mức thấp hơn so với TBNN từ 10-30%, khu vực từ Nghệ An-Thừa Thiên Huế, TLM cao hơn từ 5-10%. Từ ngày 01/5, vùng áp thấp nóng phía Tây có xu hướng mở rộng dần về phía Đông; từ ngày 02-03/5, vùng núi phía Tây khu vực có khả năng xuất hiện nắng nóng cục bộ; khoảng từ ngày 04-07/5 có nắng nóng diện rộng. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Lúa Đông Xuân tháng tới phổ biến trong các giai đoạn trổ bông – chín sữa – chín sấp – thu hoạch. Tháng 5 khu vực có khả năng xảy ra nắng nóng do ảnh hưởng của vùng thấp nóng phía Tây. Nắng nóng tại điều kiện thuận lợi cho các trà lúa chín đều và đẹp, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho việc thu hoạch các diện tích lúa đã chín. Tuy nhiên, nắng nóng khiến cho tình trạng thiếu nước trên cây lúa diễn ra càng nghiêm trọng hơn (đặc biệt là các diện tích lúa trong giai đoạn trổ bông – chín sữa) trong điều kiện lượng mưa hữu hiệu dự báo trong tuần tới dao động trong khoảng 50-109mm (mức độ đáp ứng nước cho cây trồng ở nhiều nơi không đảm bảo, thiếu hụt có thể lên đến 53% so với nhu cầu), người dân cần chú ý tưới thêm nước bổ sung cho cây lúa nhằm đảm duy trì mực nước trong ruộng khoảng 5cm đối với các diện tích lúa trong giai đoạn trổ bông – chín sữa để đảm bảo cây lúa phát triển khỏe mạnh và hạn chế sự phát triển của sâu bệnh hại trên cây lúa. Trong tháng tới cần chú ý các đối tượng như bệnh đạo ôn cổ bông, bệnh khô vằn, bệnh lem lép hạt, chuột... có khả năng tiếp tục phát triển và gây hại trên cây lúa.

Cây ăn quả có múi trong giai đoạn đậu quả - quả non. Từ ngày 01/5, vùng áp thấp nóng phía Tây có xu hướng mở rộng dần về phía Đông; từ ngày 02-03/5, vùng núi phía Tây khu vực có khả năng xuất hiện nắng nóng cục bộ; khoảng từ ngày 04-07/5 có nắng nóng diện rộng. Do ảnh hưởng của nắng nóng, nhiều diện tích cây ăn quả có múi trong khu vực có khả năng xảy ra tình trạng sốc nhiệt và thiếu nước gây ảnh hưởng lớn đến quá trình sinh trưởng và phát triển của cây ăn quả có múi. Bên cạnh đó, nắng nóng sẽ là điều kiện thuận lợi

cho đối tượng nhện đỏ phát triển và gây hại gia tăng trên cây ăn quả có múi. Trong quá trình chăm sóc, bên cạnh việc theo dõi chặt chẽ và chủ động có các biện pháp phòng trừ sâu bệnh hại; người dân cần chú ý chủ động tưới thêm nước bổ sung cho cây ăn quả có múi (chú ý: khi tưới nên tưới vào sáng sớm hoặc chiều mát, tưới đều để duy trì độ ẩm ổn định của đất để tránh tình trạng cây ăn quả có múi bị sốc nước sẽ gây rụng quả non hàng loạt; tiếp tục tủ gốc cho cây ăn quả có múi bằng các loại rơm rạ, cành cây khô để hạn chế tình trạng bốc thoát hơi nước và cỏ dại cạnh tranh dinh dưỡng với cây trong điều kiện thời tiết có nắng nóng - nắng nóng gay gắt.

Tin phát ngày: 01/5/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/6/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng